

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1677/24
2.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Станиславе Митровић и Снежана Марјановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мишо М. Добријевић, адвокат из Београда, Шпанских бораца број 48/1, против тужене “Eurobank Direktna” а.д. Београд са седиштем у Београду, ул.Вука Карцића број 10, чији је пуномоћник Јована Дотлић, адвокат из Београда, ул.Ђуре Даничића број 9/12, ради утврђења и стицања без основа, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П бр.32181/19 од 23.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 2.4.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П бр.32181/19 од 23.11.2023. године у ставу другом, трећем, четвртном, обавезујућем делу става петог и шестом изреке и у том делу жалба тужене се **ОДБИЈА** као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу првом изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе извршено 01.02.2023. године у поднеску тужиле. У ставу другом изреке усвојен је тужбени захтев тужиле па је утврђено да је део члана 1 уговора о стамбеном кредиту ... од 19.02.2008. године закључен између тужиле и тужене “Eurobank Direktna” а.д., који гласи: “СНФ у динарској противвредности” апсолутно ништава одредба уговора. У ставу трећем изреке, обавезана је тужена да тужиљи по основу стицања без основа услед ништаве валутне клаузуле из уговора о стамбеном кредиту број ... од 19.02.2008. године плати износ од 2.178.163,34 динара са законском затезном каматом почев од 13.10.2013. године па до коначне исплате. У ставу четвртном изреке, обавезана је тужена да тужиљи по основу стицања без основа услед разлике у курсу приликом пуштања кредита у течај и наплате ануитета по уговору о стамбеном кредиту број ... од 19.02.2008. године исплати појединачне износе са законском затезном каматом како је то ближе наведено у том ставу изреке. У ставу петом изреке обавезана је тужена да тужиљи по основу стицања без основа услед неосноване наплате трошкова обраде

кредита по уговору о стамбеном кредиту бр.... од 19.02.2008. године исплати износ од 38.551,36 динара са законском затезном камтом почев од 29.02.2008. године па до коначне исплате, док се захтев за исплату законске затезне камате почев од 19.2.2008. године до 28.2.2008. године одбија. У ставу шестом изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 352.639,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена побијајући је како то произилази из жалбених навода и жалбеног предлога у ставу другом, трећем, четвртном, обавезујућем делу става петог и шестом изреке због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене неоснована.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности. То није случај ни са битном повредом одредбе парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12, на коју се неосновано жалбом туженог указује, с обзиром да су у пресуди наведени јасни и непротивречни разлози о битним чињеницама, па побијана пресуда у овом делу нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању произилази да је дана 19.02.2008. године закључен уговор о стамбеном кредиту број ... између тужиље и правног претходника тужене. Чланом 1 уговора су предвиђени услови кредита и у тачки 1 је уговорено да се укупан износ кредита од 48.880 CHF одобрава у динарској противвредности по куповном курсу банке на дан пуштања кредита у течај док је чланом 3, ставом 1, предвиђено да корисник кредита камату плаћа банци кроз месечне ануитете у динарској противвредности по продајном курсу банке важећем на дан отплате. Чланом 1. који су предвиђени услови кредита у тачки 7 уговорено је да су трошкови обраде кредита 1,5% од укупног износа кредита у динарској противвредности по продајном курсу банке на дан уплате. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке од 18.07.2022. године произилази да према достављеним картицама на дан 29.02.2008. године тужиљи је исплаћено 2.554.862,08 динара, односно уговорени износ од 48.880 CHF по средњем курсу банке, а што конвертовано по средњем курсу за еуро износи 30.609,33 еура. Банка је наплатила тужиљи закључено са 30.08.2017. године укупно без накнаде: 4.921.309,04 динара – 58.005,51 CHF – 45.591,49 еура по продајном курсу. Кредит је превремено отплаћен 04.10.2013. године, а укупно је било четири делимичне отплате. У случају обрачуна у еур по камати од 5,90% тужиља би већ код друге превремене отплате била у претплати, а заједно са уплатама извршеним након 02.04.2012. године уз примену камате за доцњу у висини до 25.12.2012. године и законске затезне камате након тога, на дан 13.10.2013. године претплата износи 19.003,56 еура, односно 2.178.163,34 динара, с тим што претходно исказни износ укључује и наплаћену разлику на име повећање редовне каматне стопе код актуелног обрачуна и не укључује курсну разлику која износи укупно 76.080,47 динара.

Првостепени суд је полазећи од чланова 10, 11, 46, 47, 103, 105, 210, 214 и 1065 Закона о облигационим односима, усвојио тужбени захтев тужиле. Наиме, валутна клаузула се може правно ваљано уговорити у циљу очувања једнакости узајамних давања, односно тржишне вредности динарског износа пласираних и враћених кредитних средстава која се утврђује индексирањем курса стране валуте, у конкретном случају је уговорена примена курса CHF, те је наведена одредба ништава са разлога што тужена током поступка није доказала да је пласирана динарска средства прибавила посредством сопственог задужења у тој валути и да је пре закључења уговора кориснику кредита, тужилу, доставила потпуну писану информацију о свим пословним ризицима и економско-финансијским последицама које ће настати применом такве клаузуле. Уговор о кредиту производи правно дејство и након утврђења ништавости клаузуле о индексацији дуга применом курса CHF. У конкретном случају је дошло до енормног раста вредности CHF валуте, тужилу је доведена у неравноправан положај са банком, јер је испуњење њене обавезе било отежано због енормног скока валуте CHF, што је довело у питање враћање реалне вредности добијеног новца и накнаде која је примерена за коришћење тог новца, односно дошло је до поремећаја еквивалентности давања. Последица утврђења ништавости наведене одредбе предметног уговора, сходно члану 104 став 1 и 3 ЗОО, јесте обавеза тужене да врати тужилу оно што је на основу тих одредаба примила, по правилима која важе за враћање стеченог без основа, сходно одредби члана 210 и 214 ЗОО, те је обавезана тужена да тужилу на име стеченог без основа исплати износ од 2.178.163,34 динара, са законском затезном каматом почев од 13.10.2013. године до коначне исплате. Првостепени суд је као претходно питање, у смислу члана 12 ЗПП, утврдио да је ништав део одредбе члана 3 став 1 предметног уговора о стамбеном кредиту тзв. “курсна разлика”, у делу који гласи: “по продајном курсу”. Ово стога што је наведеном одредбом предвиђено да корисник кредита камату плаћа банци кроз месечне ануитете у динарској противвредности по продајном курсу банке важећем на дан отплате, док је уговором прописано да се укупан износ кредита од 48.880 CHF одобрава у динарској противвредности по куповном курсу банке на дан пуштања кредита у течај. Оваквим уговарањем нарушено је начело једнаких вредности давања, и то на штету тужиле, као слабије уговорне стране у овом уговорном односу. Поред тога, двострука заштита уговора о кредиту кроз истовремено уговарање валутне клаузуле и исплате кредитног износа по куповном курсу, а отплате по продајном курсу, у директној је супротности са начелом равноправности странака и еквивалентности узајамних давања, због чега је ова одредба у супротности са чланом 11 и 15 ЗОО и као таква је ништава, у смислу члана 103 ЗОО. Како је наведена одредба уговора ништава, то је тужена обавезана да тужилу на основу курсне разлике исплати новчани износ који је утврђен од стране судског вештака, а како је то ближе наведено у ставу четири изреке, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа, а сходно одредби члана 277 у вези члана 214 ЗОО. Такође, у смислу одредбе члана 12 ЗПП, утврђено је да је ништава одредба члана 1 којом су предвиђени услови кредита у тачки 7, где је уговорено да су трошкови обраде кредита 1,5% од укупног износа кредита у динарској противвредности по продајном курсу банке на дан уплате. У конкретном случају, постојала је изричита обавеза банке да у поступку преговарања и закључења уговора о кредиту претходно упозна корисника кредита, односно тужилу, о свим ризицима и економским последицама које ће преузети закључењем уговора. Тужена је била у обавези да тужилу као свог клијента путем понуде јасно и недвосмислено

обавести о свим подацима који се укључују у обрачун ефективне каматне стопе и податке који се не укључују у обрачун ефективне каматне стопе. Ови подаци су требали да буду утврђени и исказани у понуди, тако да клијента ни једног тренутка не доведу у заблуду што се тиче било ког елемента тих података. Подаци који се укључују у обрачун ефективне каматне стопе су: висина номиналне каматне стопе на кредит, износ накнаде и трошкова које банка обрачунава клијенту у поступку полагања депозита, односно одобравања кредита и износ накнада и трошкова који су познати на дан обрачуна, које банка обрачунава клијенту у току реализације уговора о кредиту. Како банка, сходно правилу о терету доказивања из члана 228 и 231 ЗПП, није пружила доказ да је тужилци пре закључења уговора доставила понуду која садржи све податке који су прописани Одлуком о јединственом начину обрачуна и објављивања ефективне каматне стопе на депозите и кредите (“Сл. гласник РС” бр. 57/06), то тужилца није на јасан и недвосмислен начин била упозната са трошковима из одобреног уговора о кредиту и њеној крајњој вредности пре него што је закључила уговор, због чега је предмет њене обавезе био неодређен, а самим тим и одредба уговора о кредиту која се односи на накнаду обраде кредитног захтева је ништава. Код заузетог правног становишта да се ради о ништавој одредби уговора, тужена је обавезана на исплату новчаног износа који је тужилци исплаћен по основу предметне одредбе уговора, у смислу одредбе члана 210 и 214 ЗОО, а са законском затезном каматом, сходно одредби члана 214 ЗОО, јер се тужена сматра несавесним стицаоцем, па је у обавези да исплати законску затезну камату почев од дана стицања. Потраживање тужилце није застарело, будући да се у конкретном случају примењује рок застарелости од 10 година, у смислу одредбе члана 371 ЗОО, који се рачуна од утврђивања ништавости, од ког тренутка тужилца има право да потражује оно што је платила по основу ништаве одредбе.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд, насупрот жалбеним наводима тужене, утврдио да је одредба члана 1 уговора о стамбеном кредиту, који су парничне странке закључиле 19.02.2008. године, ништава у делу који гласи: “CHF у динарској противвредности”, јер је противна императивним прописима – одредбама чланова 12 и 15 ЗОО, због чега је ништава у смислу одредбе члана 103 ЗОО, али да ништавост те одредбе не повлачи ништавост целог уговора, у смислу одредбе члана 105 ЗОО.

Одредбом члана 2 тачка 24 Закона о девизном пословању (“Службени гласник РС” бр. 62/06) прописано је да је валутна клаузула уговарања вредности обавезе у девизама (валутна обавеза) у Републици, с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима (валутна исплата). Плаћање, наплаћивање и пренос између резидената и између резидената и нерезидената у Републици се врши у динарима (члан 34 став 12 закона). Дозвољено је уговарање у девизама у Републици, с тим што се плаћања и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима (члан 34 став 3 закона). Ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниој валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу, према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе (члан 395 ЗОО).

Уговарање валутне клаузуле у смислу клаузуле вредновања тако да се новчана обавеза измирује у домаћој валути, али се број јединица домаће валуте које треба платити одређује сразмерно вредности одређеног (уговореног) броја јединица стране валуте, није само по себи недозвољено. Уговарање валутне клаузуле је допуштено

Законом о облигационим односима, уз ограничење да се валутна клаузула може користити само као мерило вредновања обавезе која се мора измирити у домаћој валути, како је прописано одредбом члана 395 ЗОО. Валутном клаузулом се успоставља ефикасан механизам заштите од могућих економских појава које могу довести до смањења вредности валуте уговора, односно смањења или немогућности реализације очекиване добити. Такво конституисање валутне клаузуле има правно утемељење у одредби члана 15 ЗОО, јер се њеном применом обезбеђује очување, односно успостављање једнакости узајамних давања даваоца и корисника кредита. Осим тога, уговарање валутне клаузуле допуштено је одредбом члана 34 Закона о девизном пословању (“Службени гласник РС “ бр.62/06).

Међутим, валутна клаузула не може бити правни основ богаћења давоца кредита на штету корисника кредита стицањем несразмерне имовинске користи у односу на реалну тржишну вредност исплаћеног динарског износа кредитних средстава. Зато, валутна клаузула може уживати судску заштиту само у случају када се њеном применом обезбеђује очување еквивалентности узајамних давања давоца и корисника кредита. Сагласном вољом уговорних страна се осим валутне клаузуле као средства очувања једнакости узајамних давања, може конституисати и клаузула којом ће се преузети валутни ризик од стране банке према њеном повериоцу у целости превалити на корисника кредита. Таква клаузула је могућа и правно допуштена када се банка као давалац кредита на међународном тржишту задужила у одређеној страни валути и преузела обавезу да и враћање примљеног износа по том основу реализује у истој валути. У том случају банка је овлашћена да тако прибављена девизна средства непосредно уступи потенцијалним корисницима кредита. Овакав вид кредитирања је допуштен сагласно одредби члана 25 Закона о девизном пословању. Тада се преузети валутни ризик од стране банке према њеном повериоцу може вољом уговорних страна правно ваљано превалити на корисника кредита. Услов за то је постојање писаног обавештења којим се корисник кредита пре закључења уговора, на њему разумљив начин, упознаје са свим економско-финансијским последицама ризика које ће он преузети прихватањем такве уговорне клаузуле. Писано обавештење о преваливању свих правних и економских последица валутног ризика са банке на корисника кредита битан је услов пуноважности уговорне клаузуле о индексацији динарског дуга применом круса швајцарског франка и када пласирана динарска средства кредита нису прибављена претходним задужењем банке на међународном тржишту у тој валути. И у том случају корисник кредита се писаним обавештењем мора на њему разумљив начин информисати да извор пласираних динарских средстава кредита није претходно задужење банке у уговором опредељеној валути – швајцарским францима, већ се курс те валуте примењује само као уговором опредељени начин индексирања пласираних динарских средстава. То је први услов чијим се постојањем опредељује правна ваљаност индексирања динарског дуга применом курса швајцарског франка.

Осим тога, пуноважност такве уговорне одредбе је условљена кумулативним испуњењем и допунског – другог услова, а то је постојање писаног упозорења кориснику кредита на могући раст курса швајцарског франка који је банка као специјализована финансијска организација могла и морала предвидети и о томе упознати корисника кредита пре закључења уговора.

Такво поступање банке је условљено императивним поштовањем основних

начела облигационих права прописаних одредбом члана 12, 13, 14, 15 и 16 ЗОО. Обавеза банке да поштено поступа и упозори корисника кредита на стварни ризик и економске последице које таква клаузула производи конституисано је и императивним одредбама чланова 3, 11, 17 и 18 раније важећег Закона о заштити потрошача (“Службени гласник РС” бр. 79/05), који је важио у време закључења спорног уговора, односно одредбама чланова 41, 42 и 43 сада важећег закона (“Службени гласник РС” бр. 62/14, 6/16 (други закон), 44/18 (други закон)). Идентична обавеза банке прописана је и одредбама чланова 13 и 15 Закона о заштити корисника финансијских услуга (“Службени гласник РС” бр. 36/11, 139/14). У противном, неиспуњењем наведених кумулативно постављених услова у тренутку закључења уговора искључује се и могућност судске заштите клаузуле о индексирању динарског дуга корисника кредита применом курса швајцарског франка.

Према наведеном, правилно је првостепени суд утврдио да тужена банка није упозорила тужиљу писаним путем на могући раст курса швајцарског франка, па се неосновано жалбом тужене указује да обавеза банке да обавести корисника о последицама примене валутне клаузуле није била прописана Законом о заштити потрошача ни другим прописима који су важиви у време закључења спорног уговора, јер је наведеним одредбама Закона о облигационим односима и Закона о заштити потрошача установљена обавеза поштењег поступања и упозоравања корисника на стварни ризик и економске последице уговарања валутне клаузуле, што је морало бити учињено на видљив и јасан начин, писаним обавештењем пре закључења спорног уговора.

Како у конкретном случају нису испуњени наведени услови за пуноважност индексирања динарског дуга применом курса швајцарског франка, с обзиром да је у време закључења предметног уговора изостало писано обавештење кориснику кредита о могућем расту курса швајцарског франка, спорна одредба је неправична, што је сагласно одредби члана 103 ЗОО чини ништавом, па је правилна одлука првостепеног суда којом је тужена обавезана да тужиљи исплати новчани износ који је наплатила услед те ништаве одредбе.

Такође, насупрот жалбеним наводима тужене првостепени суд је правилно закључио и да је ништава уговорна одредба у делу члана 3 став 1 предметног уговора о стамбеном кредиту који гласи “по продајном курсу” из разлога што уговорена отплата обавеза по кредиту по продајном курсу на дан уплате у ситуацији када је тужена одобрила износ кредита у динарској противвредности по куповном курсу банке важећем на дан пуштања кредита у течај у супротности је са начелом једнакости давања, правичности и поштења. Ово због тога што је основни циљ уговарања валутне клаузуле код уговора о кредиту очување стварне вредности износа динарске главнице која се кориснику кредита ставља на располагање од стране банке, као даваоца кредита. Такво уговарање валутне клаузуле представља правно допуштени основ очувања једнакости узајамних давања уговорних страна и у циљу је заштите даваоца кредита од евентуално штетних последица нереалног пада курса динара или високе инфлације. Међутим, одредбом члана 395 ЗОО није опредељено да ће се курс обрачунске валуте применити у односу на њену куповну, продајну или средњу тржишну вредност, што значи да уговорне стране могу утврдити било који тржишни курс. Битно је само да се по истом курсу утврђује вредност пласираних кредитних средстава и висина доспелих

рата за враћања. Ствар је воље уговорних страна који ће се курс обрачуна уговорити (продајни, куповни, средњи курс) као основ обрачуна вредности примене динарске главнице и враћеног дуга из уговора о кредиту, али тај курс мора бити истоветан како код пласирања кредитних средстава, тако и код њиховог враћања што у овом случају није било испуњено. Тужена банка је поступајући на наведени начин, поступила супротно општим начелим ЗОО и то одредби члана 12, 15 и 17 и уговарањем различитог курса приликом исплате кредитних средстава и приликом враћања доспелих рата повређено је начело савесности и поштења и начело једнаке вредности узајамних давања, јер се обавеза корисника повећава за разлику између средњег и продајног курса тужене банке за дату страну валуту, чиме се погодује искључиво циљевима тужене банке лукративне природе, а не очувању вредности обавезе. У конкретном случају постоји двострука заштита у уговору о кредиту кроз истовремено уговарање валутне клаузуле и исплате кредитног износа по куповном курсу а отплате по продајном-средњем курсу, а што је у директној супротности са начелом равноправности странака и еквивалентности узајамних престаџија, па је и ова одредба како је то правилно закључио првостепени суд апсолутно ништава сходно одредби члана 103 ЗОО.

Без утицаја су жалбени тужене наводи којима се указује на постојање другачијих судских одлука. Несумњиво право грађана је на једнаку заштиту права и на правну сигурност али то не значи истовремено и обавезност примене правних ставова из раније донетих судских одлука, у случајевима који могу бити чињенично и правно слични, али не морају бити идентични пошто би се тиме ограничило право грађана на правично суђење, зајемчено Уставом, по коме свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд правично и у разумном року расправи све аспекте конкретног случаја и донесе правилну одлуку о његовом праву.

Неосновани су жалбени наводи тужене да је суд погрешно обавезао тужену да тужилји по основу неоснованог обогаћања исплати на досуђене износе камату од дана стицања што је у супротности са чланом 214 ЗОО. Ово из разлога што је тужена банка несавестан стицалац, с обзиром на то да је као пословна банка била дужна да познаје императивне норме које регулишу њено постојање. Због тога су без утицаја даљи жалбени наводи којима се указује да тужилја није захтевала измену појединих одредаба уговора у предуговорној фази, да је банка имала правни основ за наплату новчаних износа који су предмет тужбеног захтева са којим је тужилја била упозната пре потписивања Уговора о кредиту као и да је тужилја могла да одустане од Уговора о кредиту уколико је у тренутку закључења уговора сматрала да ти услови из уговора њој нису одговарајући.

Такође је насупрот жалбеним наводима правилна одлука првостепеног суда којом је као претходно питање решио и утврдио да је апсолутно ништава одредба Уговора о стамбеном кредиту које су парничне странке закључиле а који се односи на трошкове обраде кредита и тужена обавезана да новчани износ који је по том основу исплаћен врати тужилји са законском затезном каматом од дана стицања.

Наиме, Законом о банкама (“Службени гласник РС” бр. 107/05, 9/10 и 14/15), између осталог је прописано: да се банка може бавити кредитним пословима – давањем и узимањем кредита (члан 4 став 1 тачка 2), као и да Народна банка Србије прописује

јединствен начин обрачуна и објављивања трошкова, камата и накнада банкарских услуга, и то нарочито по основу депозитних и кредитних послова (члан 43).

Одлуком о јединственом начину обрачуна и исказивању ефективне каматне стопе на депозите и кредите (“Службени гласник РС” бр. 57/06), важећи у време када су странке закључиле Уговор о кредиту у тачки 1 став 1. предвиђено је да се том одлуком прописује јединствен начин обрачуна и објављивања трошкова, камата и накнада банкарских услуга и то нарочито по основу депозитних и кредитних послова као и ближи услови и начин обавештавања клијената банке. Под тачком 5 је предвиђено да понуда банке која се односи на депозите које банка прима, односно на кредите које одобрава недвосмислено садржи податке који се укључују у обрачун ефективне каматне стопе, између осталог и износ накнада и провизија које банка обрачунава клијенту у поступку полагања депозита односно одобравања кредита, док је под тачком 7 предвиђено да је при закључењу Уговора о кредиту банка уз уговор уручује клијенту један примерак плана отплате кредита и преглед битних елемената тог кредита који садржи податак који се укључује у обрачун ефективне каматне стопе, као и оне која се укључује у тај обрачун. Преглед битних елемената сачињава се на обрасцу прописаним упутством за примену одлуке о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне каматне стопе на кредите и депозите (“Службени гласник РС” бр. 57/16).

Следом изнетог неосновано се жалбеним наводима тужене указује да је првостепени суд погрешно применио материјално право кад је утврдио ништавост наведене одредбе, те да је тужила са свим условима уговора, па и обавезом плаћања накнаде на име премија осигурања и висином исте била упозната у предуговорној фази закључења уговора. Наиме, није спорно право банке, као финансијске институције, да од корисника својих услова кроз ефективну каматну стопу наплати накнаду за те услуге, што укључује и накнаду на име премија осигурања. Ово право банкама признаје како Закон о облигационим односима, тако и Закон о банкама, међутим, како би уговарање накнаде и трошкова било пуноважно, неопходно је да они буду одређени и одредиви и да буду приказани у писаној форми коју банка упућује потенцијалном кориснику кредита у предуговорној фази, односно пре закључења уговора.

Терет доказивања да је банка поступила на начин прописан одлуком био је на тженој банци. У конкретном случају, како је то правилно закључио првостепени суд а насупрот жалбеним наводима тужене, тужена банка није доказала да је за уговор који је закључен са тужиљом сачињена понуда у којој је исказана накнада на име премија осигурања, односно њена висина. Тужена није доказала ни да је приликом закључена уговора тужиљи предала преглед битних елемената отплате кредита сачињен на прописаном обрасцу. Због тога тужена банка неосновано жалбом оспорава правилност примењеног материјалног права при одлучивању о захтеву тужиље за утврђење ништавости одредбе уговора којом је обавезана на плаћање наведених накнада. Утврдивши ништавост ове уговорне одредбе у складу са одредбом члана 103 став 1 Закона о облигационим односима, првостепени суд је правилно обавезао тужену банку да врати тужиљи оно што је примила од ње у извршењу обавезе предузете ништавом уговорном одредбом, и таква одлука је у складу са одредбом члана 104 став 1 Закона о облигационим односима.

Такође је правилно првостепени суд донео одлуку када је тужену обавезао на исплату законске затезне камате на име више наплаћеног новчаног износа а на име трошкова обраде кредите, почев од дана стицања, када је тужиља исплатила премију осигурања код НКОСК а сходно одредби члана 214 ЗОО, јер се у ситуацији када се враћа оно што је стечено без основа, морају се вратити плодови и законска затезна камата а у ситуацији као што је конкретна када је стицалац несавестан од дана стицања.

Приликом доношења другостепене одлуке овај суд је ценио и остале жалбене наводе тужене којима се оспорава побијана пресуда али истима се не доводи у сумњу законитост и правилност одлуке, имајући у виду да је првостепени суд правилно применио материјално право на утврђено чињенично стање, те су такви наводи и релевантни за другачију одлуку суда.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка будући да је донета правилном применом одредаба члана 153, 154 и 163 ЗПП па су тужиљи која је у овом спору успела била заступана од стране пуномоћника из реда адвоката, признати само нужни и неопходни трошкови за вођење ове парнице, а све с обзиром на вредности и врсту предмета спора према важећој АТ и ТТ у време доношења одлуке.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390 и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу првом изреке.

С обзиром да тужена није успела у поступку по жалби, то јој не припадају ни трошкови другостепеног поступка, због чега је донета одлука као у ставу другом изреке сходно одредби члана 165 став 2 Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Јелена Стојилковић с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић